

Projecte de recerca:
Identificació i anàlisi de pràctiques socials i
educatives des d'una perspectiva multidimensional
i interseccional per a fer front a la pandèmia

Convocatòria "Pandèmies 2020"

Informe de resultats

ANÀLISI DE LES RESPOSTES DE JOVES ALS QÜESTIONARIS

4 NOVEMBRE 2022

INFANTS,
JOVES I
COMUNITATS
RESILIENTS

Equip de treball

Anna Planas
Carme Montserrat
Carme Trull
Carol Puyaltó
Carolina Martí
Gemma Crous
Judit Fullana
Judit Gallart
Laura Corbella
Maria Pallisera
Montserrat Vilà

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons (CC BY-NC-ND 4.0).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

ÍNDEX

---

1. Introducció	4
2. Apunt metodològic	5
2.1. Participants	5
2.2. Instruments i procediment	6
2.3. Anàlisi de dades	7
2.4. Aspectes ètics	7
3. Principals resultats	8
3.1. Presentació de les dades quantitatives	8
3.2. Presentació de les dades qualitatives	9
3.2.1 Suport rebut durant el confinament	10
3.2.2. Suport de la xarxa veïnal i associativa	15
3.2.3. Comentaris addicionals per part de les persones joves	22
4. Conclusions	25

1. INTRODUCCIÓ

El projecte de recerca “Infants, joves i comunitats resilents: identificació i anàlisi de pràctiques socials i educatives des d’una perspectiva multidimensional i interseccional per a fer front a la pandèmia” va ser guanyador en la convocatòria PANDÈMIES 2020 de l’AGAUR de la Generalitat de Catalunya, i per tant, finançat per aquesta. L’equip està format per membres de diferents grups de recerca¹ de la Universitat de Girona, la qual lidera el projecte i la Universitat Autònoma de Barcelona i és interdisciplinari dels àmbits de la pedagogia, psicologia, treball social, educació social, sociologia, antropologia i geografia. Compta amb la participació de setze persones agents clau, vinculades a l’administració autonòmica i ens locals, així com a fundacions i teixit associatiu. Compta també amb un consell assessor format per quatre experts dels Estats Units, Austràlia, el Regne Unit i Irlanda. Es poden consultar els detalls a la [pàgina web del projecte](#).

L’objectiu general de la recerca ha estat el d’identificar les ‘pràctiques resilents’ que han sorgit durant el període d’estat d’alarma declarat a Catalunya (març 2020-maig 2021) i aportar mesures específiques d’avaluació i promoció de processos de resiliència comunitària en situacions d’adversitat. El projecte s’ha centrat en la població d’infants i joves de cinc territoris concrets de Catalunya: Celrà, Districte de Ciutat Vella de Barcelona, Girona, Olot i Palafrugell, seleccionats atenent el criteri de diversitat socioeconòmica i urbana.

A nivell teòric, el projecte s’ha emmarcat en una concepció integral i àmplia del que entenem com a ‘comunitats resilents’, és a dir, aquelles capaces de disposar, desenvolupar i implicar els recursos personals, socials i comunitaris per fer front a situacions i ambients caracteritzats pel canvi, la disrupció i la incertesa, com ha estat la pandèmia provocada per la Covid. La seva anàlisi i comprensió s’ha plantejat a partir de quatre objectius:

- a) Identificar les ‘pràctiques resilents’ que han sorgit durant la pandèmia i aportar mesures específiques d’avaluació i promoció de processos de resiliència comunitària en situacions de pandèmia, tot centrant l’atenció a col·lectius vulnerables d’infants i joves.
- b) Analitzar la interseccionalitat entre col·lectius i la transversalitat de la resiliència.
- c) Construir un model d’anàlisi que permeti conèixer i potenciar les pràctiques resilents en el si d’una comunitat tant per fer front a la pandèmia com a les conseqüències que se’n deriven.
- d) Difondre i internacionalitzar la metodologia i resultats.

El projecte s’ha desenvolupat en cinc fases metodològiques: (1) Anàlisi documental (2) Recull de dades quantitatives, amb mostra representativa d’infants (10-17 anys) i **intencional amb joves (18-29 anys)**, (3) Recull de dades qualitatives amb entrevistes i grups de discussió, (4) Geolocalització de les dades, (5) Construcció d’un model d’identificació i anàlisi de pràctiques resilents (6) Disseminació. En aquest informe es presenten els resultats corresponents a la segona fase, la del recull d’una **mostra intencional de joves entre 18 i 29 anys**.

---

¹ Liberi. Grup de recerca en Infància Joventut i Comunitat (UdG); Recerca en Diversitat (UdG); CISA - Grup de Recerca en Ciències Socials Aplicades (UdG); Cultura i Educació (UdG); Laboratori d’Anàlisi i Gestió del Paisatge (UdG); Grup d’Anàlisi de Polítiques Educatives i de Formació (UAB)

2. APUNT METODOLÒGIC

2.1. Participants

Han participat 115 joves d'entre 18 i 29 anys (M= 22,01; DT=3,338) de Celrà, Barcelona, Girona, Olot i Palafrugell, entre altres territoris de Catalunya, contestant un qüestionari de preguntes tancades i obertes en relació amb les experiències viscudes d'ajuda durant la pandèmia, especialment durant el temps de confinament.

Es van difondre els qüestionaris a través de les xarxes socials (Instagram, WhatsApp i Twitter) i cartellera situada als cinc territoris d'interès per l'estudi, així mateix, es van enviar als referents d'entitats i serveis dirigits a joves de les diverses regions i als centres educatius que compten amb Cicles Formatius de Grau Superior. La participació ha estat desigual entre els territoris. Així, a Girona i Barcelona la representació ha estat més alta que a la resta dels territoris (Taula 1).

Taula 1. Participants distribuïts per territoris

Població	N	%
Barcelona	18	15,7
Celrà	5	4,3
Girona	23	20
Olot	11	9,6
Palafrugell	4	3,5
Cap d'aquests	50	47
Total	115	100

Les característiques de la mostra resultant es poden observar a la Taula 2. A l'hora de formular les preguntes s'han tingut en compte la diversitat de gènere amb un 1,7% de no binari, la diversitat del nucli de convivència, el país de naixement, amb un 6,9% de les persones participants nascudes a l'estranger i un 14,7% amb pares o mares nascuts fora d'Espanya.

Taula 2. Característiques dels joves de la mostra

Característiques	N	%
Gènere		
Noi	35	30,4
Noia	78	67,8
No binari	2	1,7
Tipus de llar habitual		
Amb la meva família	81	70,4
En un pis compartit	21	18,3
Amb la parella	10	8,7
Sol/a	3	2,6
Germans		
Sí	95	82,6
No	20	17,3
Lloc de naixement infant		
Espanya	107	93
Estranger	8	7
Lloc de naixement progenitors		
Espanya	98	85,2
Estranger	17	14,7

Pel que fa a la seva situació acadèmica i laboral (Taula 3), la majoria de joves estudien actualment i alguns d'ells i elles treballen a temps parcial (23,4%) o a temps complet (22,6%). Ara bé, hi ha un 8,7% de joves que no estudia ni treballa. En relació amb els participants en formació, el tipus d'estudis que cursen són, majoritàriament, graus universitaris (50%), seguits de cicles formatius, màsters o postgraus, altres cursos com els programes de formació i inserció (PFI) o els itineraris formatius específics (IFE) i, per últim, batxillerat.

Taula 3. Situació acadèmicolaboral de la mostra i tipus de formació cursada

	N	%
Situació acadèmicolaboral		
Estudia	81	70,4
Treballa a temps parcial	27	23,4
Treballa a temps complet	26	22,6
Ni estudia ni treballa	10	8,7
Tipus de formació		
Grau universitari	40	50
Cicle Formatiu de Grau Superior	18	22,5
Màster o Postgrau	10	12,5
Altres cursos (PFI, IFE, etc.)	7	8,75
Batxillerat	5	6,25

2.2. Instruments i procediment

Durant els mesos de novembre de 2021 a març del 2022 es va sol·licitar la col·laboració d'agents clau del territori referents d'entitats i serveis juvenils, així com de centres educatius amb alumnat de cicles formatius de Grau Superior per administrar el qüestionari *online*, a l'alumnat i el jovent participant dels seus serveis. Així mateix, el qüestionari es va difondre a través de les xarxes socials (Instagram, WhatsApp i Twitter) i cartelleria que es va situar als cinc territoris d'interès per l'estudi. El qüestionari era totalment anònim, d'autoadministració i els i les participants podien donar el seu consentiment a través d'aquest abans d'iniciar-lo.

En el disseny del qüestionari, s'ha tingut sensibilitat vers la diversitat en tant que s'ha volgut contemplar que els diferents col·lectius vulnerables poguessin participar donant la seva opinió. Per aquest motiu, s'ha elaborat l'instrument amb un llenguatge accessible, comprensible i adequat amb l'edat i altres possibles elements de desigualtat com la diversitat funcional i situacions d'acolliment residencial o familiar. S'ha elaborat una versió adaptada i totes les versions comptaven amb la possibilitat de ser respostes en català i castellà.

El qüestionari comptava amb preguntes corresponents a les 5 dimensions d'anàlisi de resiliència educativa comunitària derivat del marc teòric de la recerca² i que es concretaven en:

- Dimensió 1. Acompanyament i personalització (ajuda i acompanyament rebut, tipus de suport, necessitats i preocupacions, participació, i aprenentatges i satisfacció de suport rebut)

² Veure més detall a: Iglesias, E., Esteban-Guitart, M., Puyaltó, C., & Montserrat, C. (2022). Resiliència educativa comunitària frente a la Pandemia COVID19. Dins de S. Olmos-Migueláñez, MJ Rodríguez-Conde, A. Bartolomé, J. Salinas, FJ Frutos-Esteban, FJ García-Peñalvo (Eds), *La influencia de la tecnología en la investigación educativa post-pandemia*, pp 105-117. Octaedro.

- Dimensió 2. Identificació i utilització dels coneixements, recursos, actius existents en la comunitat
- Dimensió 3. Acció col·lectiva i cultura participativa
- Dimensió 4. Comunicació i informació
- Dimensió 5: Governança i lideratge

El qüestionari tenia, per una banda, preguntes tancades (dicotòmiques, d'opció múltiple, d'escala Likert d'acord o freqüència i una escala de satisfacció d'11 punts) i per l'altra, tenia 8 preguntes obertes, de text lliure. Totes les preguntes estaven centrades especialment durant el temps que els i les joves havien estat confinats i confinades per tal d'emmarcar els límits de com pensar o posicionar-se davant de cada pregunta. Es va realitzar una validació interna de l'instrument i, posteriorment, es va completar una fase de pilotatge amb 12 nois i noies entre 18 i 29 anys, modificant i finalment establint la versió definitiva. Per revisar els models de qüestionaris, així com el procés de disseny i validació (informe d'instruments a la [pàgina web del projecte](#)).

En aquest informe es presenta, per una banda, un resum breu de les dades quantitatives obtingudes a partir del qüestionari, i per altra banda, un anàlisi més extens de les respostes de les preguntes obertes.

2.3. Anàlisi de dades

Per les dades quantitatives, es presenta una breu descripció estadística dels resultats generals del qüestionari, vinculada als enllaços a la plataforma de dades on es pot consultar la informació de manera més extensa i dinàmica i segregada per variables.

Per les dades qualitatives, s'ha fet una anàlisi de contingut temàtic, procedint a la codificació i categorització de les respostes de les preguntes obertes. S'ha seguit un mètode inductiu on les categories i subcategories d'anàlisi han emergit de la lectura, codificació i recodificació del text, sota l'acord d'interjutges. Les categories generals que s'han establert són, principalment, tres: i) Suport instrumental, ii) Suport emocional iii) Suport informacional. S'han realitzat també anàlisis desagregats per gènere.

En relació amb aquestes últimes, de 115 joves participants, 84 van escriure respostes de text en algunes d'aquestes preguntes, el que representa el 73% del total. En cada pregunta es fa constar el nombre de participants, tot i que finalment s'analitza per nombre de respostes donat que cada jove podia escriure varies respostes. En l'apartat de resultats s'especifica el nombre de respostes i de cites que ha obtingut cada pregunta, així com les diferències per gènere.

2.4. Aspectes ètics

La recerca disposa del dictamen del Comitè d'Ètica i Bioseguretat de la Recerca de la Universitat de Girona (Codi: CEBRU0028), en el que es fa constar que es compleixen els requeriments ètics exigibles en tot el procés d'investigació.

3. PRINCIPALS RESULTATS

A continuació es presenta, en primer lloc, una síntesi dels resultats quantitius obtinguts a partir de les preguntes tancades del qüestionari i, en segon lloc, l'anàlisi extensa de les preguntes obertes.

3.1. Presentació de les dades quantitatives

Les respostes quantitatives dels qüestionaris adreçats a joves d'entre 18 i 29 anys es poden consultar mitjançant gràfics i taules a la presentació interactiva de PowerBi a la [pàgina web del projecte](#). A cada diapositiva hi ha uns filtres (normalment ubicats al dreta o a la part superior de cada una) que fan possible visualitzar les resultats segons es prefereixi, així podem escollir veure les respostes segons el gènere de qui ha contestat, o l'etapa escolar, l'origen dels progenitors i població. Per tant, en aquest informe es redacten només a tall de resum, els resultats principals més destacables:

- Les persones joves s'han sentit acompanyades majoritàriament per les amistats (78,71%, considerant els valors "molt" i "totalment"³) i la parella (78,57%), seguides pel nucli familiar més proper, especialment la mare (75,68%), i en menor mesura els/les germans/es (59,78%) i el pare (55,02%), companys/es de classe (35,22%) i de feina (35,09%) i altres professionals externs/es (34%). En els resultats globals, els avis i les àvies es veuen com referents de suport en el 28,05% de les respostes, seguit dels/les entrenadors/res (18,75%) i el veïnat (18,39%).
- Si tenien algun problema, els 57,02% dels i les joves el van explicar, sobretot a la mare (66,15%) i a les amistats (63,08%), i en menor mesura a la resta de la família, la parella o professionals. La figura de la mare destaca sobretot en els nois (73,68%) i els i les joves d'entre 24-29 anys (79,17%). Un xic menys d'una tercera part no van parlar dels problemes o preocupacions (sobretot els més joves). Només un 14% manifesten no haver tingut problemes.
- Les persones joves senten que han rebut sobre tot un suport emocional (73,81%) i en menor mesura instrumental (26,19%). Aquest suport ha vingut sobretot per part de la família (41,18%) i les amistats (22,06%).
- En general, es s'observa que el jovent no s'ha pogut organitzar gaire per ajudar a altres persones (36,27%), i que en general el veïnat no ha tingut una actitud d'ajuda ni cap a la resta de persones (25,53%) i menys amb el col·lectiu de joves (4,65%). Tres de cada quatre pensen que no s'han donat accions específiques d'ajuda cap als joves per part del veïnat i només prop del 5% estan molt o totalment d'acord amb que s'han produït accions específiques. En aquest cas, també s'aprecien algunes diferències per gènere i nacionalitat (els nois estan més d'acord en la percepció d'ajuda i les persones estrangeres expressen menys acord).
- El suport rebut pel veïnat, quan s'ha produït, ha sigut sobre tot instrumental (54%) i, en menor mesura, emocional (30%). Entre les persones joves de 18-29 anys, un 17,86% va participar en algun grup organitzat de persones per ajudar als altres, mentre que el 81,14% no ho va fer.
- Les persones joves estan satisfetes amb el suport rebut per la parella (mitjana de 7,8 sobre 10), les amistats (M=7,73) i la família (M=7,62). En menor mesura amb la feina (M=5,28). Estan poc satisfetes amb l'ajuda rebuda pel centre educatiu (M=4,61) i el veïnat (M=3,85).
- El que més van necessitar les persones joves va ser un espai per esbargir-se (80,37% a molt i totalment), sortir a l'exterior (78,38%), veure la família i/o la parella (77,36%), fer altres activitats -bars, etc.- (72,12%) i veure les amistats (78,55%). Aquestes necessitats són afirmades més sovint

---

³ Les preguntes tenien una escala likert de 5 punts, on l'1 era gens d'acord i el 5 totalment d'acord. Aquí es presenten els resultats sumant els percentatges dels valors 4 (molt) i 5 (totalment d'acord).

per les noies, les persones no binàries i les persones joves fills d'espanyols. En menor mesura informació sobre la Covid, espais i recursos per fer tasques educatives i socialitzar amb persones no tan properes.

- El que més els va preocupar va ser contagiar les persones amb les quals conviuen (89,09% a molt i totalment), seguit del fet de no tenir vida social (72,12%) i no poder desenvolupar activitats d'esbarjo (66,31%), més sovint entre les noies i persones no binàries. En canvi, no els preocupava tant perdre la feina, contagiar-se o connectar-se. Els preocupava també les discussions que es poguessin produir en el nucli de convivència, no tenir espais d'intimitat, no poder seguir el curs o perdre les amistats.
- Els aprenentatges que han fet estan relacionats majoritàriament amb la capacitat d'adaptació (75,48% en molt i totalment), fer nous aprenentatges (59,59%), i socialitzar a través de les TIC (50,52%). En canvi, més de la meitat de les respostes de les persones joves d'entre 18 i 29 anys (57,9%) es refereixen a no haver après res de nou durant la pandèmia (més entre les noies).
- La majoria d'espais han sigut importants per les persones joves, tant els de salut (82%), esportius (80%), culturals (78%), serveis socials (77,78%), educatius (74,75%) i de lleure (70%). Quant a diferències de gènere, s'evidencia com les noies destaquen els serveis esportius i culturals (82,43% en ambdós casos) i els nois valoren els centres de salut en major mesura (87,5%). En canvi, les associacions de veïns han estat menys rellevants (38,38%).
- El jovent que va participar d'associacions i organitzacions diverses, va rebre sobre tot suport emocional (49,09%) i instrumental (41,82%), i un 7,27% no es va sentir ajudat. Aquesta distribució varia segons el gènere, essent les noies les que més perceben un suport emocional (55%), mentre que els nois perceben, sobretot, un suport instrumental (64,29%). Alhora, el jovent va oferir sobre tot suport instrumental (57,14%) i en menor mesura emocional (33,33%), i en ambdós casos les noies l'han ofert en major mesura.
- La informació sobre la Covid els hi arribava principalment per la televisió (92,17%), xarxes socials (89,57%) i Internet (72,17%). També per la ràdio (57,39%), pel nucli familiar proper (58,26% en el cas del pare i la mare i 32,17% en el cas dels germans), les amistats (62,61%), els grups d'iguals (33,04% els companys de feina i 40,87% els companys de classe) i el professorat (42,61%). Aquesta informació els hi era d'interès, útil i fàcil d'entendre.
- Més de la meitat de les persones joves se sentien tingudes en compte durant el confinament en el seu nucli de convivència (62,62%, a molt i totalment). En canvi, se sentien menys tingudes en compte a la feina (34,88%, entre molt i totalment) i als centres educatius (28,41% entre molt i totalment). Pensen que les institucions públiques com l'ajuntament i els governs no van fer una bona gestió de la pandèmia (només el 19,59% pensa que s'ha fet una bona gestió en el cas de l'ajuntament del poble/ciutat i s'ubica entre molt i totalment i un 9,8% en el cas de la Generalitat i l'Estat Espanyol).
- Aquest grup d'edat es considera, en un 43,86% dels casos, menys feliç que abans de la pandèmia. En concret, si es revisen les franges d'edat, la de 18-23 es considera en un 50% menys feliç; i de la franja corresponent a joves entre 24 i 29, més de la meitat són igual de feliços/ces que abans de la pandèmia (sobretot nois) i un 30% són menys feliços/ces (sobretot noies).

3.2. Presentació de les dades qualitatives

Els resultats es presenten segons els enunciats de les preguntes. Cada pregunta ve categoritzada segons el tipus de suport que han rebut, han donat, han observat o bé no han tingut i les subcategories que han emergit dins de cada un d'ells. També dins de cada pregunta es mostra una taula on es poden

observar les diferències del tipus de suport segons gènere (noi, noia, no binari), amb diferències estadísticament significatives en la primera opció de resposta a totes les preguntes. En termes generals, les noies han escrit més respostes que els nois i fan més referència al suport emocional, comparat amb els altres tipus de suports, però amb matisos importants segons sigui el tema que es tracta.

3.2.1 Suport rebut durant el confinament

La pregunta: **En quines 2 coses et van ajudar més personalment durant el temps de confinament i qui?** va ser contestada per un total de 84 alumnes (el 73% del total de la mostra). Havien d'esmentar el tipus de suport rebut i la persona que els va donar aquest suport, i hi podien escriure dues respostes. El nombre de cites que hem comptat a cada resposta és el següent:

- N^o respostes 1a opció:
  - Tipus de suport: 84
  - Persona de suport: 68
- N^o respostes 2a opció:
  - Tipus de suport: 69
  - Persona de suport: 51
- N^o total de cites: 272

Taula 4. Categories (tipus suport o persona de suport), subcategories (concreció dels suport o persona) i número de cites sobre el suport rebut (N=86)

Tipus de suport / Categories	Concreció / Subcategories	N ^o cites	%
Emocional	Gestió emocional	69	
	Entreteniment	28	
	Socialització i contacte online	12	
	Temps lliure	2	
	L'art i la música	2	
Total suport emocional		113	41,5%
Instrumental	Fer esport/exercici	12	
	Suport als estudis	11	
	Suport econòmic i alimentari	9	
	Organització i rutines diàries	8	
Total suport instrumental		40	14,7%
Persona de suport	Concreció / Subcategories	N^o cites	%
	Família	62	
	Amistats	46	
	Parella	9	
	Altres (psicòleg/a, entrenador/a...)	8	
	Jo mateix/a	4	
	Professorat	3	
	Veïnat	2	
Total persona de suport		119	43,8%
Total		272	100%

Taula 5. Tipus de suport familiar segons gènere

Tipus de suport / Categories	Noi	Noia	No binari
Total suport emocional	73,7%	73,9%	75%
Total suport instrumental	26,3%	26,1%	25%
Total	100% (24,8%)	100% (72,5%)	100% (2,6%)

Es va demanar a les persones joves participants que concretessin 2 coses en les quals els van ajudar durant el període de confinament i quina persona ho va fer (Taula 4).

Pel que fa als tipus de suport rebuts, les persones joves apunten el **suport emocional** com l'ajuda que van rebre en major mesura, amb diferència amb el suport instrumental. En la categoria de suport emocional s'han concretat 5 subcategories, i la que inclou més cites és la que es refereix al suport rebut per a la **gestió emocional** arrel de la pandèmia. Les respostes s'han referit a aquesta subcategoria un total de 69 vegades, que alhora es podrien classificar en els següents grups:

- Suport rebut per reduir l'estrès i evitar l'angoixa. En general, s'esmenta el suport per gestionar la soledat i l'aïllament social, la sobrecàrrega de feina, la frustració per no poder veure les amistats, la incertesa de les restriccions, gestió de les emocions i pensaments intrusius, preocupació pels familiars, etc. La menció al suport en la salut mental apareix mencionada força vegades. Algunes cites que il·lustren aquest tema són les següents:

Em va ajudar a alleugerir el sentir-me atabalada. (Noia, 26)

A portar l'ansietat de no poder sortir i la incertesa dels canvis de restriccions. (Noia, 26)

A suportar la soledat i l'aïllament de les classes en línia. (Noi, 24)

Parlàvem diàriament i sabia tots els problemes d'estrès i altres que estava passant. (Noia, 21)

A desconnectar de la feina acadèmica i laboral. (Noia, 23)

- Suport per mantenir un estat d'ànim positiu:

Em van ajudar molt a estar present en el moment i fer el confinament més amè. (Noia, 23)

A gestionar d'una manera més sana el confinament, física i anímicament. (Noia, 23)

Em va fer sentir que no tot tenia tanta importància i que tornariem a estar bé. (Noia, 18)

- Suport per a gestionar assumptes personals diversos, com les relacions de parella en la distància:

Em van ajudar a gestionar la ruptura amb la meua parella, que va ser durant el confinament. (Noia, 27)

- Suport en la reflexió sobre el futur i la pròpia vida, i en l'autoconeixement i en l'autoestima:

A fer un canvi intern i estimar-me a mi mateixa. (Noia, 18)

Vaig reflexionar molt sobre el que volia fer a la meua vida. (Noia, 29)

A aprendre a estar sola. (Noia, 27)

- Suport en sentir-se estimat/da i acompanyat/da. S'esmenta el fet d'haver-se sentit cuidat/da i haver pogut passar temps de qualitat en família:

Vaig passar el confinament amb el meu pare, així que les abraçades eren amb ell. (Noia, 19)

Les meves mascotes em van acompanyar. (Noia, 23)

Fer els àpats amb els meus pares i riure junts. (Noia, 25)

Em van ajudar donant-me tot el seu afecte. (Noia, 26)

També s'inclou dins la categoria de suport emocional, la subcategoria d'**entreteniment**, ja que el sentit en que ho escriuen denota que els va ajudar a animar-se, distreure's i desconnectar de la situació i les diverses preocupacions. Els i les participants s'han referit a aquesta subcategoria un total de 28 vegades. Les persones joves valoren el suport rebut en diverses línies:

- Han pogut distreure's i no avorrir-se, trencar amb la monotonia i tenir estones d'interacció per parlar, compartir i riure amb amistats i família:

Fent activitats a casa per trencar una mica la rutina. (Noia, 19)

Em van ajudar a passar el temps el màxim ràpid possible. (Noi, 19)

- En algunes ocasions, el confinament ha permès crear nous espais amb la família i compartir activitats conjuntament, dinàmica que alguns/es joves comenten que no havia estat mai l'habitual:

Mirar pel·lícules tota la família junta. (Noia, 18)

A passar les tardes jugant en família, cosa que al nostre dia a dia no passa. (Noia, 18)

També especifiquen que els va ajudar molt el fet de poder **socialitzar i mantenir el contacte online** sobretot amb les amistats i la parella a través de videotrucades, perquè d'aquesta manera no se sentien tan sols i soles. S'han referit a aquesta subcategoria un total de **12** vegades, i algunes coses que els van ajudar són:

El fet de no estar sola i poder-me posar en contacte amb els altres a través de la tecnologia. (Noia, 23)

Mantenir un mínim de relació social digitalment amb amics i companys de feina. (Noi, 23)

Trencar la monotonia del dia a dia amb trucades de telèfon amb la parella. (Noia, 25)

Tenir **temps lliure** per poder descansar, passar estones en solitud i desconnectar de les rutines i ritmes de feina habituals també els va resultar de gran ajuda. S'han referit a aquesta subcategoria un total de 2 vegades:

Tenir temps lliure i temps per descansar em va anar molt bé. Soc de la generació COVID de 2n de batxillerat i en aquell temps necessitava una pausa. (Noia, 19)

Finalment, també s'ha fet menció de la importància de **l'art i la música** per poder suportar i fer front a la situació de confinament. En total, aquesta subcategoria s'ha esmentat en 2 ocasions.

La categoria de **suport instrumental** és la segona més esmentada com a suport rebut durant el confinament. S'ha concretat en 5 subcategories i la que inclou més cites és la que està relacionada amb "**fer esport i exercici**". Els i les participants s'han referit a aquesta subcategoria un total de 12 vegades. En general, s'observa com l'esport ha estat valorat positivament i de gran ajuda per a passar els dies de confinament. S'esmenta que els ha servit per cuidar-se, mantenir-se físicament i anímicament, i desconnectar:

Em va ajudar fer esport per sortir de la rutina del dia a dia confinada. (Noia, 24)

M'ajudava fer esport i mantenir-me activa, sortint a l'exterior en zones verdes a passejar el gos amb la meua família, i fent classes de ioga online. (Noia, 23)

Una altra subcategoria esmentada dins del suport instrumental, ha estat el **suport als estudis**. Les persones joves han fet referència a aquest suport un total d'11 vegades, on han evidenciat que la família, els/les companys/es de classe i el professorat els han ajudat a portar la feina acadèmica al dia:

Els meus companys de classe em van ajudar amb dubtes sobre alguna assignatura. (Noia, 18)

La meua germana em va ajudar a portar bé la universitat i a fer els exàmens. (Noia, 22)

A organitzar els deures i tasques que s'havien de fer a casa. (Noia, 21)

També mencionen haver rebut i valorat positivament el **suport econòmic i alimentari** en 9 ocasions. En aquesta subcategoria s'esmenta i valora sobretot el suport dels progenitors i altres persones per l'abastiment d'aliments i el recolzament econòmic d'amistats, familiars o altres per assumir les pròpies despeses:

Els veïns es van exposar a la pandèmia i ens van ajudar a tirar en marxa les compres de cada dia. (Noi, 28)

Seguretat social ens va ajudar a no acabar al carrer pràcticament, amb les ajudes a la meua mare i pare en temes econòmics. (Noia, 19)

Dos amics em van deixar diners. (Noia, 25)

Seguint amb el suport instrumental, els i les joves mencionen haver rebut i valorat positivament el suport en **l'organització i les rutines diàries** en 7 ocasions. Per exemple, valoren el suport en la gestió del temps per ser més ordenat/da:

A organitzar el dia. (Noia, 21)

A centrar-me en les meves coses. (Noi, 19)

També l'ajuda per a mantenir rutines saludables:

La família m'ha ajudat a establir una rutina de feina i d'oci que em donés tranquil·litat. (Noia, 26)

En alguns casos es valora el suport per a recuperar rutines anteriors que amb el confinament van quedar trencades i que en alguns casos costava reprendre:

A tornar a poder sortir al carrer. (Noia, 20)

A banda del tipus de suport rebut, l'última categoria fa referència a la **persona de suport** que els va oferir les diverses ajudes anteriorment mencionades. Dins d'aquesta s'inclouen 7 subcategories que corresponen a les diverses persones amb qui van poder comptar en el període de confinament per vàries raons i necessitats. Les figures referides en major mesura han estat els **familiars** amb un total de 62 ocasions. En concret, es fa especial menció als progenitors i als/les germans/es, però també es posa en valor l'ajuda d'altres familiars.

- Des del suport en la gestió de les emocions i l'aïllament:

La meva mare em va ajudar a suportar l'aïllament social. (Noia, 19)

El pare em va ajudar a sincerar-me en quant a la meva salut mental. (Noia, 19)

Quando mi abuela pilló el COVID estaba demasiado preocupado, mi madre y mi mejor amigo me ayudaron a relajarme. (Noi, 18)

- Fins a l'ajuda per distreure's, fer exercici o gestionar els estudis:

La meva mare em va ajudar a passar l'estona a casa distretament. (Noi, 23)

Alguns familiars em van ajudar a fer més lleuger el confinament. (Noi, 18)

Els pares i germans em van ajudar a desconnectar dels estudis amb els què estava la major part del dia, i a moure'm una mica. També en els àpats. (Noia, 21)

Seguidament, es fa menció del suport rebut per part de les **amistats** en 46 ocasions. En aquesta subcategoria s'inclouen els amics i amigues, així com els/les companys/es de classe i els/les companys/es de feina. Aquesta ajuda fou majoritàriament a distància i a través de videotrucades amb motiu de la situació de confinament. Però s'evidencia com, malgrat el panorama del moment, les amistats van mantenir-se presents:

Em va ajudar sentir els meus amics molt a prop encara que els tingués lluny. (Noia, 27)

Les videotrucades amb els amics em van ajudar. (No binari, 20)

Poder parlar amb la meva millor amiga em va ajudar molt a sentir que encara tenia alguna connexió amb el món exterior. (Noia, 18)

- En aquest cas, el suport també fou divers, però en major mesura era de tipus emocional:

Els meus amics em van ajudar amb l'ansietat d'estar tancada a casa. (Noia, 18)

Poder explicar coses sobre com em sentia a les amistats. (Noi, 26)

Els companys de feina em van ajudar estant presents sempre i donant-nos suport mútuament. (Noia, 26)

- Però també va haver-hi un suport més instrumental, a través de l'entreteniment amb jocs online o l'ajuda amb els estudis:

Els companys de classe em van ajudar quan estava molt atabalada per la feina de la universitat. (Noia, 21)

Quando estaba aburrido jugaba a la consola con amigos. (Noi, 18)

Pel que tenien **parella**, el suport va ser també valorat. En aquest cas, es va mencionar 9 vegades. En funció de les circumstàncies aquest suport va ser a distància o no:

La meua parella em va ajudar a trencar la monotonia del dia a dia amb trucades de telèfon. (Noia, 25)

- Així mateix, s'esmenten suports emocionals i també més pràctics:

La meua parella em va ajudar amb la convivència familiar i temes personals. (Noia, 23)

La meua parella em va ajudar amb les tasques de cures dins de la llar, ja que jo treballava més que mai i no me'n podia fer càrrec. (Noia, 29)

Durant aquest temps vaig conèixer la meua actual parella, cosa que em va ajudar molt després a no tenir por a sortir. (Noia, 19)

També s'ha fet menció a **altres** figures més puntuals que han donat suport a algunes de les persones joves participants. Entre aquestes persones s'inclouen professionals de la psicologia, entrenadors/es o animals de companyia. En total s'han recollit 8 respostes en aquesta subcategoria.

- Cada figura va oferir un suport diferent a les persones joves que els van mencionar:

El meu entrenador em va ajudar a cuidar-me. (Noi, 19)

La mort de la meua tia va ser molt potent, i la meua parella i la meua psicòloga em van ajudar. (Noia, 28)

Jo tinc 2 gats i estar amb ells m'ajudava a tranquil·litzar-me i a no avorrir-me. (Noia, 19)

Quatre joves van esmentar que el suport d'**ells i elles mateixos/es** els va ser de gran ajuda en l'època de confinament:

Em va ajudar estar ocupada treballant o fent activitats, que van ser impulsades més que res per mi mateixa. (Noia, 27)

Jo mateixa vaig aprendre a estar sola. (Noia, 27)

El suport del **professorat** també ha estat esmentat per 2 joves, i han fet referència a l'ajuda per elaborar les tasques acadèmiques i superar el curs:

Els companys i el professorat m'han ajudat amb la feina de l'institut (deures i selectivitat). (Noi, 19)

Per acabar, 2 de les persones joves participants han posat en valor el suport rebut pel **veïnat** durant el confinament, que fou bàsicament instrumental:

Els veïns es van exposar a la pandèmia i ens van ajudar a tirar en marxa les compres de cada dia. (Noi, 28)

3.2.2. Suport de la xarxa veïnal i associativa

En aquest apartat s'analitzen les respostes sobre (1) quina ajuda o suport van rebre dels serveis de la comunitat, (2) quines ajudes van poder proporcionar els propis joves (3) quines ajudes es van proporcionar entre el veïnat.

Ajuda per part dels serveis de la comunitat

La pregunta: **En què et van ajudar els centres o associacions de la llista (educatius, de lleure, culturals, d'esports, serveis socials, de salut, associacions de veïns)?** va ser contestada per un total de 55 joves (el 48,7% del total de la mostra) i només se'ls demanava una resposta.

Taula 6. Categories (tipus suport), subcategories (concreció del suport) i número de cites sobre el suport de la xarxa veïnal i associativa (N=55)

Tipus de suport / Categories	Concreció / Subcategories	Nº cites	%
Emocional	Suport per emocional i en salut mental	15	
	Entreteniment	12	
Total suport emocional		27	49,1%
Instrumental	Recursos, orientació i suport	12	
	Ajuda en els estudis: aprenentatges i connectivitat	11	
Total suport instrumental		23	41,8%
Informacional	Informació salut	1	
Total suport informacional		1	1,8%
No proporcionat	No em van ajudar	4	7,3%
Total		55	100%

Taula 7. Tipus de suport segons gènere

Tipus de suport / Categories	Noi	Noia	No binari
Total suport emocional	28,6%	55%	100%
Total suport instrumental	64,3%	35%	0%
Total suport informacional	0%	2,5%	0%
No proporcionat (No em van ajudar)	7,1%	7,5%	0%
Total	100% (25,5%)	100% (72,7%)	100% (1,8%)

Les persones joves que han respost el qüestionari han fet 55 comentaris en relació amb l'ajuda que van rebre dels centres i associacions (Taules 6 i 7). La meitat d'elles, fan referència al **suport emocional** que van percebre. Aquest suport emocional tractava, per una banda, en un recolzament emocional i a la seva salut mental, que les ajudava a sentir-se acompanyades, a desconnectar i distreure's i a suportar situacions problemàtiques que tenien a casa.

En la salut mental. (Noia, 18)

A oferir un acompanyament enfocat a la cura de la seva salut mental, així com també donar importància als hàbits de vida saludables (nutrició i esport). (Noia, 27)

La majoria en cuidar de la seva salut mental, encara que no fos el seu objectiu principal. (Noi, 19)

Sobretot a no pensar tant en la situació que estàvem vivint. Molts ho vam passar malament durant el confinament perquè era una situació completament diferent al que havíem viscut abans, i estàvem espantats i preocupats. Per això ens aferràvem a qualsevol distracció com si no hi hagués un demà, perquè suposava desconnectar una mica de les preocupacions que hi havia per tot arreu. (Noia, 18)

En crear espais de conversa i suport per parlar de problemes. (No binari, 20)

Recolzament emocional. (Noia, 24)

A l'hora de estar tanta estona a casa, molts joves tenien problemes amb la gent amb la que vivia i aquestes associacions han ajudat molt. També a l'hora de la psicologia. (Noia, 18)

D'altra banda, també fan referència a **l'entreteniment** que els hi van proporcionar entitats i associacions, i que va afavorir moments d'esbarjo, diversió i desconexió per evitar o minimitzar l'impacte de l'aïllament que podia ocasionar el confinament.

A tenir un moment d'esbarjo de totes les preocupacions que teníem. (Noia, 26)

A tenir un espai on esbargir-se i trencar la rutina. En alguns casos a crear nous interessos. (Noia, 19)

A oblidar-se'n de la situació i distreure-s. A treure tota l'energia que tenien a dins. (Noia, 18)

Divertir-se, oblidar-se dels problemes i trobar espais per socialitzar de forma segura, menys els centres educatius que no han sabut adaptar-se i posar-se a la situació dels joves. (Noia, 18)

A desconnectar i poder tenir algun moment de tranquil·litat. Allunyar-se de situacions monòtones o repetitives, com estar el dia tancat a casa, o en un ambient tòxic. (Noia, 24)

A desconnectar de l'aïllament físic, fent coses de l'antiga rutina. (Noi, 24)

En no sentir-se sola i desconnectar. (Noia, 19)

Una bona part dels comentaris estan relacionats amb el **suport instrumental** que han rebut per part dels centres o associacions de la comunitat, amb més cites de nois que de noies (taules 7). L'ajuda que van rebre en aquest sentit està relacionada, per un costat, amb l'oferiment de **recursos, orientació i suport** davant de les necessitats que poguessin tenir.

Oferint recursos per demanar ajuda si la necessitaven. (Noia, 24)

Els centres culturals a entendre la cultura d'una altra forma. (Noia, 26)

A comprendre'ls i a donar-les espai per expressar-se. (Noia, 27)

A obtenir espais de desconexió (lleure, cultura i esport), a mantenir una rutina (educatius, esportius), a atendre les seves necessitats i salut (serveis socials, salut). (Noia, 23)

Respecte el lleure i esport, els joves es podien ajuntar i poder gaudir conjuntament. (Noia, 28)

Comunicació, informació, animació, gestió emocional, ajudes, recursos... (Noi, 27)

Orientació, suport, sanitat, esbarjo. (Noia, 27)

Per un altre costat, també fan referència a **l'ajuda rebuda en els estudis, sobretot amb relació als aprenentatges i a la connectivitat**. Valoren l'ajuda rebuda per part dels centres per poder mantenir el ritme d'estudi a través d'internet, mantenir les rutines i els serveis tot i el confinament i mantenir-les ocupades.

A mantenir una certa normalitat. En el meu cas, vam seguir fent classe i mantenint l'humor en les videotrucades. De no haver sigut per això m'hagués sentit bastant sola, crec. (Noia, 19)

Poder tenir accés a les classes, encara que amb alguns inconvenients suposo que va ser una ajuda per no perdre certes rutines i els serveis de salut, quan no estaven col·lapsats, eren correctes. (Noia, 25)

A realitzar alguna activitat proposada, a no mantenir una vida sedentària, dins de les possibilitats. (Noia, 22)

Mantenir els estudis, l'entreteniment, la salut, etc. en la majoria de situacions. (Noi, 23)

Els centres educatius van fer un gran esforç per adaptar-se ràpidament a la situació i intentar encarrilar el curs un altre cop. (Noia, 23)

Apareix un comentari sobre el **suport informacional** que ofereixen els centres i les associacions, és a dir, rebre informació tant de la situació que s'estava vivint, com de les normatives sanitàries a seguir per minimitzar els riscos i els contagis.

El CAP en el tema del covid. (Noia, 21)

Finalment, hi ha 4 comentaris que fan referència a la manca de suport rebut per part dels centres i associacions, en alguna ocasió no només perceben que no els van ajudar, sinó que també afirmen que els hi van posar més difícil.

No ens van tenir en compte per a res. No ens van deixar fer els exàmens online quan l'ocasió ho permetia i es necessitava, no ens van escurçar temari per a res, si estaves confinat no tenies manera de assistir a classe perquè no te la gravaven,... (Noia, 19)

Jo diria que els ho van posar tot molt més difícil, ja que van tancar i cada estudiant es va haver de buscar la vida. (Noi, 21)

Ajuda proporcionada pels joves

La pregunta: **En què tu vas poder ajudar?** va ser contestada per un total de 42 joves (un 40,9% sobre el total de la mostra) i només se'ls demanava una resposta.

Taula 8. Categories (tipus suport), subcategories (concreció del suport) i número de cites sobre l'ajuda proporcionada pels infants i adolescents (N=42)

Tipus de suport / Categories	Concreció / Subcategories	Nº cites	%
Instrumental	Suport a la població vulnerable	16	
	Suport en connectivitat i TIC	5	
	Sent responsable - no sortir - no contagiar	3	
Total suport instrumental		24	57,1%
Emocional	Entreteniment	7	
	Suport mutu i veïnal	4	
	Suport des d'entitats (lleure, social, cultural)	3	
Total suport emocional		14	33,3%
No proporcionat	No vaig ajudar	4	9,5%
Total		42	100%

Taula 9. Tipus de suport segons gènere

Tipus de suport / Categories	Noi	Noia	No binari
Total suport instrumental	40%	62,5%	0%
Total suport emocional	30%	34,4%	0%
No proporcionat (No vaig ajudar)	30%	3,1%	0%
Total	100% (23,8%)	100% (76,2%)	0% (0%)

Es recullen 42 comentaris relacionats amb el que les persones joves pensen que van poder ajudar durant la pandèmia (Taula 8). Les persones joves que han respost aquesta pregunta, fan referència sobretot a la possibilitat de donar **suport instrumental**. Aquest suport es dirigeix, en primer lloc, a **atendre la població més vulnerable** que no podia sortir de casa, per exemple per anar a fer la compra, recollir materials o fer encàrrecs.

Qüestions logístiques i de suport a persones vulnerables en una situació de pandèmia (gent gran per exemple). (Noia, 19)

A ajudar a la gent gran que li feia por anar a comprar o coses per l'estil. (Noia, 18)

Crec que en fer voluntariats per ajudar a gent que, per exemple, no podia anar a comprar o fer altres coses. Tot i així, crec que hi ha poca cosa que qualsevol, jove o no, pugui fer contra la pandèmia. (Noia, 18)

En ajudar a les persones que necessitaven ajuda per no poder sortir o ser grans/discapacitat/por... (Noia, 20)

Al no ser persones de risc, els joves podíem ajudar als col·lectius que sí que es consideraven de risc al seu dia a dia. (Noia, 25)

Sobretot a la gent gran i a les seves famílies i/o amistosats. (Noia, 24)

Els joves sobretot van poder ajudar a la gent gran, la qual es trobava en una situació més vulnerable i amb més dificultats per fer el seu dia a dia. (Noia, 21)

En animar a la gent gran, donar informació, recollir material i compres, transportar coses imprescindibles, sortir al carrer per fer encàrrecs. (Noi, 27)

En segon lloc, fent **suport en connectivitat i TIC** a aquelles persones que no tenen tantes competències digitals, per mantenir-les connectades, oferir oportunitats d'entreteniment i per difondre informació.

Tenint en compte que som les generacions que més consumim i entenem de tecnologia, hem pogut ajudar als nostres grans tant en temes d'aplicacions per treballar des de casa, com fer la compra per internet per no haver de sortir, com fins i tot ajudar a fer servir coses més avançades dels mòbils, tauletes i ordinadors. (Noia, 25)

Col·laborant en activitats de centres per ajudar a persones grans o grups més vulnerables. En la transició digital obligada en molts àmbits. (Noi, 23)

A difondre els missatges a través d'internet. (Noia, 26)

Participant en associacions que ajudaven a altres persones i en serveis d'ajuda durant la pandèmia. Així mateix, van poder ajudar amb la tecnologia a les persones que en saben menys

per tal de poder-se mantenir connectades amb els seus éssers estimats. Ajudar a entretenir la família amb les noves tecnologies... (Noia, 23)

En tercer lloc, tenint **actituds responsables per no contagiar a altres persones**.

Espero que a no provocar una allau de contagis. Més que res perquè vaig sacrificar tota la meua salut mental per a evitar moltes morts. (Noia, 19)

Seguir les recomanacions tot i viure en un moment on l'estabilitat emocional dels joves es podia veure greument afectada. (Noi, 26)

Una altra part dels comentaris fan referència al **suport emocional**, que consideren que van aportar a la resta de persones, sobretot a través de l'**entreteniment**, a través d'activitats en les xarxes socials per evadir-se, desconnectar i passar una bona estona.

En el meu cas, crec que els joves podríem haver fet més coses per ajudar, tot i que vam ser nosaltres qui vam començar els "challenge" per les xarxes socials per evadir-nos i vam organitzar moltes altres coses també via xarxes per millorar la nostra situació. (Noia, 26)

En aportar creativitat i nous punts de vista i perspectiva en quant a xarxes socials i plataformes per entretenir-se i passar una bona estona tot i estar separats de les famílies, etc. (Noia, 21)

Aportant idees creatives per passar el temps més enllà de la televisió. (Noia, 27)

En l'entreteniment i tot el contingut que alguns generaven. (Noia, 23)

En fer activitats per desconnectar. (Noia, 19)

Actividades lúdicas. (Noi, 22)

Aquest suport emocional també es va donar com un **suport mutu**, en l'àmbit de les amistats, en la xarxa de veïns i inclús per xarxes socials.

Recolzament mutu per xarxes socials. (Noi, 23)

Entre ells crec que va ser més fàcil ajudar-se, perquè podien entendre més bé la situació de l'altre, sigui del tema que sigui el problema. (Noia, 18)

D'altra banda, apareixen 3 mencions al **suport que es va donar des d'entitats** de lleure, socials o culturals.

Fent de monitors d'esplai i material online per ajudar als infants. (Noia, 24)

A formar part d'alguna entitat de tipus cultural, de lleure o esportiva, i fomentant-ne la seva realització durant el confinament perquè pogués seguir atenent el col·lectiu habitual. (Noia, 23)

Tot i que la majoria de comentaris fan referència al fet que les persones joves van poder ajudar durant el confinament, apareixen 4 respostes que afirmen que no van poder ajudar, tres d'ells són nois.

En no massa res, la veritat. (Noi, 21)

Ajuda proporcionada entre el veïnat

La pregunta: **En què penses que s'han ajudat els veïns i veïnes del teu barri/poble?** va ser contestada per un total de 50 joves (el 43,5% del total de la mostra) i tot i que se'ls demanava només una resposta, alguns en van escriure dues:

- Nº respostes 1 opció: 50
- Nº respostes 2 opció: 4
- Nº total de cites: 54

Taula 10. Categories (tipus suport), subcategories (concreció del suport) i número de cites sobre el tipus d'ajuda que es va proporcionar entre el veïnat (N=50)

Tipus de suport / Categories	Concreció / Subcategories	Nº cites	%
Instrumental	Abastament	31	
Total suport instrumental		31	57,4%
Emocional	Suport per gestionar les emocions	10	
	Entreteniment	6	
	Suport des de les entitats	3	
Total suport emocional		19	35,2%
No van ajudar	No van ajudar	4	7,4%
Total		54	100%

Taula 11. Tipus de suport segons gènere

Tipus de suport / Categories	Noi	Noia	No binari
Total suport instrumental	53,7%	56,4%	100%
Total suport emocional	46,2%	33,3%	0%
No proporcionat (No van ajudar)	0%	10,3%	0%
Total	100% (24,1%)	100% (72,2%)	100% (3,7%)

De les 54 respostes sobre la pregunta en què penses que es van ajudar els veïns i veïnes del seu barri, 31 fan referència al **suport instrumental** respecte a l'abastament, que està relacionat amb fer la compra i assegurar serveis essencials, sobretot en persones amb situació de vulnerabilitat, com la gent gran.

Quan persones de tercera edat no podien sortir s'ajudaven en les compres (No binari, 21)

Repartir i anar a buscar menjar. Fer recol·lectes de menjar, roba. (Noia, 24)

Ajudar a fer el dinar si els focs no funcionaven, anar a comprar coses per gent gran, compartir productes de primera necessitat com mascaretes si havíem de sortir (Noia, 25)

Fer la compra i altres tasques a la gent més gran. (Noi, 19)

Vaig veure que alguns s'organitzaven per fer la compra a gent gran per tal que no sortís al carrer. (Noia, 27)

Els grans teixien mascaretes, i els joves feien les compres. (Noi, 23)

Crec que han ajudat sobretot al personal sanitari i a gent amb pocs recursos econòmics. (Noia, 18)

Anar a comprar a les persones grans, de risc, que tenien por de sortir. A recollir aliments i repartir-los a les famílies més vulnerables. (Noia, 29)

Doncs si algun veí agafava el COVID, entre tots contactàvem amb ell i l'hi ajudàvem a anar a fer la compra, principalment. (Noi, 21)

De les 54 respostes, 19 fan referència al **suport emocional** que es fan entre veïns i veïnes del barri i poble, tot i que sobretot les noies afirmen més sovint que no van observar que es realitzés cap mena de suport entre el veïnat (Taules 11). Aquest suport emocional va dirigit, sobretot, a **gestionar les emocions**, ja sigui donant-se suport i ànims, fer-se companyia i tenint cura dels altres.

En donar-se suport i animar-se. (Noia, 18)

Evitar que la gent gran se senti encara més sola. (Noi, 23)

A sentir-se acompanyats. A fer-ho mes amè. (Noia, 27)

Preguntant per com ens trobàvem entre nosaltres. (Noia, 25)

En les coses quotidianes, però sobretot en el suport mutu i les cures. (Noi, 24)

Han ajudat a les persones grans que estaven soles. (Noia, 23)

També es dirigeix a realitzar activitats d'**entreteniment**, que ajuden a passar bones estones i divertir-se i també per sentir-se acompanyades.

Els veïns s'organitzaven per fer diferents activitats als patis interiors, concursos de disfresses, exercici, balls, etc... (Noia, 26)

Els meus veïns posaven música i alguns dies simulaven discoteques, uns cracks. No ens sentíem tan sols, fèiem pinya. (Noia, 19)

En intentar passar més ràpid els dies organitzant coses per fer-ho més fàcil tot plegat. (Noi, 26)

D'altra banda, respecte al suport emocional, hi ha tres referències al **suport que han rebut des de les entitats**.

Alguns Casals joves han fet activitats però no tinc gaire informació. (Noia, 20)

En el lleure s'intentava oferir als infants alguna activitat que poguessin fer a casa. (Noia, 22)

La Creu Roja ajudava. (Noi, 22)

Finalment, 4 joves afirmen que **el veïnat no va ajudar**.

Vaig passar el confinament en un poble de 200 habitants, no sé si s'ajudaven entre ells, però nosaltres fèiem la nostra. (Noia, 19)

En res. (Noia, 20)

3.2.3. Comentaris addicionals per part de les persones joves

A la pregunta final sobre **Si creus que ens hem deixat alguna cosa per preguntar, pots apuntar-la aquí**, el total de joves que van escriure un comentari va ser de 8 i aquestes cites han estat també analitzades.

Taula 12. Categories (tipus suport), subcategories (concreció del suport) i número de cites sobre comentaris addicionals (N=8)

Tipus de suport / Categories	Concreció / Subcategories	Nº cites	%
Emocional	Afectació a la salut física i mental	5	
	Afectació de les mesures postconfinament	2	
Total suport emocional		7	87,5%
Instrumental	Afectació als esports i al turisme	1	
Total suport instrumental		1	12,5%
Total		8	100%

Taula 13. Tipus de suport segons gènere

Tipus de suport / Categories	Noi	Noia	No binari
Total suport emocional	0%	100%	0%
Total suport instrumental	100%	0%	0%
Total	100% (12,5%)	100% (87,5%)	0% (0%)

Ens centrarem en l'anàlisi de les respostes de les 8 persones que suggereixen preguntes o temes que els agradaria que el qüestionari hagués inclòs (taules 12 i 13). Aquests comentaris són més freqüents per part de les noies i fan referència principalment a qüestions relacionades amb la **dimensió emocional**, ja sigui en relació amb l'afectació a la seva salut física i mental o a l'afectació que han tingut les mesures postconfinament.

Així, 5 participants indiquen que troben a faltar alguna pregunta referida al seu estat de salut física i psicològica abans i després de la pandèmia:

Penso que veritablement soc menys feliç perquè moltes coses del meu voltant han empitjorat. Potser seria adequat incloure alguna pregunta sobre salut física prèvia o salut psicològica (estic segura que això també ha afectat la gent). (Noia, 24)

Jo donaria més importància als canvis emocionals entre abans i després de la pandèmia perquè crec que molta gent n'ha notat i només hi ha una pregunta relacionada amb el tema (3.2). (Noia, 18)

Com creus que t'ha afectat la pandèmia? (Noia, 24)

Soc igual de feliç però hi ha una part de mi nostàlgica i frustrada de no poder viure moltes experiències com m'agradaria. (Noia, 19)

Considero que no soc ni més, menys o igual de feliç que abans de la pandèmia. Simplement, soc diferent. Com bé he comentat anteriorment, aquest període ens ha canviat a tots i avui en dia veus les coses (segons la meva opinió), d'una altra manera. He après a gestionar les emocions de manera més sana. (Noia, 28)

També apareixen dos comentaris en relació amb l'impacte que ha tingut el postconfinament en la salut emocional de les persones:

Afectació de les mesures després del confinament (tancament d'oci nocturn, toc de queda, etc.). (Noia, 19)

Us ha faltat preguntar el postpandèmia, la real pandèmia. En la meva opinió, el confinament no va ser res en comparació a l'adaptació a la "normalitat" posterior. (Noia, 19)

Per últim, el comentari d'un jove de 20 anys suggereix afegir alguna qüestió sobre l'impacte de la pandèmia en els suports instrumentals de la comunitat, concretament dels serveis d'esport i turisme:

Els esports i el turisme. (Noi, 20)

4. CONCLUSIONS

Els resultats posen en relleu **el paper fonamental de les amistats i la família en el suport sobretot emocional a joves**. Aquest suport anava dirigit sobretot en gestionar l'estrès i l'angoixa que provocava la situació, en entretenir-se i socialitzar. D'altra banda, el suport instrumental rebut ha anat dirigit a fer esport i exercici, a donar suport als estudis, en l'organització diària i també suport econòmic i alimentari. És per això que el nucli més pròxim de les persones joves esdevé clau per garantir un espai de cura i atenció la joventut, sense oblidar el proveïment dels recursos necessaris per viure en una etapa en què l'estabilitat econòmica és difícil. En aquest sentit, sorgeix la qüestió sobre l'impacte que ha tingut la pandèmia en aquelles persones joves que no han pogut tenir aquest suport emocional i instrumental, i ens plantejem el paper de les institucions socials i educatives en protegir aquests/es joves.

Al mateix temps, **destaca el poc suport i satisfacció baixa que en general perceben les persones joves sobre els centres educatius, la feina i el veïnat**, i tot i que es valora que els van donar un suport sobretot instrumental, de vegades es pensa que han sigut més obstaculitzadors que facilitadors. Cal que els centres educatius i els agents de la comunitat s'arrelin al territori de tal manera que actuïn com referents pels infants i joves, i que siguin capaços de flexibilitzar la seva actuació per adaptar-se a la situació que estan vivint les persones joves, sobretot d'aquells/es que no han pogut rebre un major suport familiar.

En el moment del confinament, **les persones joves van necessitar espais d'esbarjo i contacte social** amb la família i els amics, i sobretot amb les activitats fora del domicili. Això s'uneix a la principal preocupació dels i les joves de contagiar el seu nucli familiar i els hi suposa un **conflicte intern entre les necessitats personals i la cura a les altres persones**, dins un espai on se'ls jutjava com a principal focus de contagi.

El paper del veïnat i les associacions és molt poc valorat com a font de suport. S'ha de tenir en compte, però, la situació de confinament domiciliari que precisament intentava evitar el contacte estret entre persones. Tot i això, s'hauria de valorar altres formes d'acció col·lectiva i comunitària que permetin connectar les persones des de la virtualitat o des d'espais segurs de relació i ajuda mútua. En general, l'acció comunitària no ha tingut un paper rellevant en la pandèmia, i així com les persones joves no perceben que han rebut suport del veïnat i les associacions i serveis del territori, tampoc s'han organitzat per oferir ajuda a altres persones. Les persones joves critiquen, a més, la mala gestió de les administracions públiques per afrontar la pandèmia.

En el cas d'aquells/es **joves que es van vincular a centres i associacions de la comunitat**, afirmen que van rebre sobretot un suport emocional que consistia a donar recolzament emocional i a la seva salut mental, les feia sentir acompanyats/des, i els hi ajudava a desconnectar i distreure's de situacions problemàtiques que tenien a casa. D'altra banda, els i les joves ho retribuïen amb un suport instrumental dirigit les persones vulnerables i a la connectivitat i les TIC. També donaven un suport emocional fomentant l'entreteniment i l'ajuda mútua. D'aquesta manera, s'observa com la **col·laboració amb entitats i serveis de la comunitat i les persones joves** genera una retroalimentació entre elles, d'una banda, els i les joves aconsegueixen un suport emocional i, en contraprestació, ofereixen un suport de tipus més instrumental cap a la comunitat. En canvi, les persones joves senten que no han pogut participar d'accions d'ajuda col·lectives, no perquè no volguessin, sinó perquè no els van deixar.

La situació de la pandèmia també ha sigut travessada per **diferents eixos de desigualtats**. Els resultats dels qüestionaris mostren sobretot diferències segons el gènere. Per exemple, les noies senten que

han rebut més suport emocional que els nois i que, en canvi, els nois tenen la percepció d'haver sigut ajudats menys. També destaca el paper de les mares en la responsabilitat de donar aquest suport emocional, a diferència del pare que, tot i també jugar un rol clau, ho fa amb menys intensitat. S'observa, de nou, el desequilibri existent en les tasques de les cures dins el nucli familiar.

Les persones joves de més de 18 anys han patit més l'impacte de la pandèmia en la seva felicitat que el grup d'infants i adolescents de 10 a 17 anys. Mentre que quan són petits, possiblement per tota la cura i suport rebut per l'entorn familiar i pel fet que no tenen tanta autonomia, en general se senten igual o més feliços que abans de la pandèmia, quan es parla que **gairebé la meitat de la joventut adulta se sent menys feliç**, possiblement per la necessitat d'afrontar de forma més autònoma la situació de crisi, per la retirada d'espais d'esbarjo i socialització pròpies de la seva edat i, en general, perquè se'ls ha culpabilitzat i ignorat durant la pandèmia pel fet de ser menys vulnerables al virus i perquè s'han titllat les seves necessitats de socialització com comportaments imprudents.

Tot això ens fa concloure que, des de l'àmbit social i educatiu, és necessari **promoure una acció conjunta per part de la família, serveis socials i educatius i la comunitat** que proveeixi de recolzament la joventut en moments adversos.